

18 Μαρτίου, 1994

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΙΩΑΝΝΗ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ,

Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8128)

Έφεση — Αξιολόγηση της αξιοπιστίας των μαρτύρων — Αποτελεί έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει.

Αμέλεια — Τροχαίο ατύχημα — Ένας οδηγός που ταξιδεύει σε κύριο δρόμο δεν αναμένεται να προβλέψει ότι άλλος οδηγός που χρησιμοποιεί τον δρόμο θα προβάλει από πάροδο χωρίς πρώτα να σταματήσει για να βεβαιωθεί ότι είναι ασφαλής μια τέτοια ενέργεια, εκτός εάν υπάρχει κάποια ένδειξη που να τον θέσει σε επιφυλακή ότι μπορεί ο εισερχόμενος να μην σταματήσει — Στην προκειμένη περίπτωση δεν υπήρχε τέτοια ένδειξη και κρίθηκε ότι ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε βρει ότι αποκλειστική ευθύνη για το ατύχημα είχε ο οδηγός που βγήκε από την πάροδο.

Στις 4.4.85 το πρωί, ο εφεσείων οδηγούσε την μοτοσυκλέττα του με αριθμό εγγραφής C280 στην οδό Αχιλλέως προς την Λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου στον Άγιο Δομέτιο, και ενεπλάκη σε δυστύχημα με το αυτοκίνητο που οδηγούσε ο εφεσίβλητος με αριθμό εγγραφής JT 998, που οδηγείτο από την οδό Βαλέστα προς την οδό Πεντελικού. Το δυστύχημα έγινε στην διασταύρωση των πιο πάνω δρόμων, όπου κύριος δρόμος είναι οι οδοί Βαλέστα και Πεντελικού, στη δε συμβολή της οδού Αχιλλέως με την διασταύρωση υπήρχε συνεχής άσπρη γραμμή και πινακίδα στοπ. Το πρωτόδικο Δικαστήριο αξιολόγησε την αξιοπιστία των μαρτύρων και την όλη ενώπιόν του μαρτυρία και βρήκε ότι η εκδοχή του εφεσίβλητου ήταν η ορθή, ότι δηλαδή, ενώ οδηγούσε το αυτοκίνητό του κατά μήκος του κυρίου δρόμου με χαμηλή ταχύτητα, ο εφεσείων μπήκε στην διασταύρωση χωρίς να σταματήσει στο αλτ, ότι ο εφεσείων είχε χρησιμοποιήσει τα φρένα του αλλά λόγω της μικρής απόστασης δεν είχε κατορθώσει να αποφύγει το ατύχημα, και απόρριψε την εκδοχή του εφεσείωντα ότι είχε σταματήσει στο αλτ και ελέγξει τον δρόμο, ότι δεν

είχε δει οποιοδήποτε αυτοκίνητο και όταν μπήκε στην διασταύρωση ήρθε ο εφεσίβλητος οδηγώντας το αυτοκίνητό του με μεγάλη ταχύτητα και τον κτύπησε. Σαν αποτέλεσμα το πρωτόδικο Δικαστήριο βρήκε ότι ο εφεσείων είχε αποκλειστική ευθύνη για το ατύχημα και απόρριψε την αγωγή του.

5

Κατ' έφεση, ο εφεσείων πρόσβαλε την αξιολόγηση της μαρτυρίας από το πρωτόδικο Δικαστήριο.

Αποφασίσθηκε ότι:

(α) Η αξιολόγηση της αξιοπιστίας των μαρτύρων είναι κατεξοχήν έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει.

10

(β) Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί, ένας οδηγός που ταξιδεύει σε κύριο δρόμο δεν αναμένεται να προβλέψει ότι άλλος οδηγός που χρησιμοποιεί τον δρόμο θα προβάλει από πάροδο χωρίς πρώτα να σταματήσει για να βεβαιωθεί ότι είναι ασφαλής μια τέτοια ενέργεια, εκτός εάν υπάρχει κάποια ένδειξη που να τον θέσει σε επιφυλακή ότι μπορεί ο εισερχόμενος να μην σταματήσει. Στην προκειμένη περίπτωση καμιά τέτοια ένδειξη δεν προέκυπτε από την μαρτυρία και κατά συνέπεια ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε βρει ότι αποκλειστική ευθύνη για το ατύχημα είχε ο εφεσείων.

15

20

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Πίτσιλλος ν. Ευγενίου (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 691,

25 *Papadopoulos v. Stavrou (1982) 1 C.L.R. 321,*

Fourmides v. Republic (1986) 2 C.L.R. 73,

Psaras v. Republic (1987) 2 C.L.R. 132,

Varnakides v. Papamichael (1970) 1 C.L.R. 367.

Έφεση.

30

Έφεση από τον ενάγοντα κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Λαούτσας, Αναπλ. Π.Ε.Δ.) που δόθηκε στις

26 Απριλίου, 1990 (Αρ. Αγωγής 10912/85) με την οποία απορρίφθηκε η αγωγή του για αποζημιώσεις για σωματικές βλάβες που υπέστη σε τροχαίο ατύχημα.

N. Παπαμιλιτιάδους, για τον Εφεσείοντα.

A. Π. Ερωτοκρίτου, για τον Εφεσίβλητο.

5

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου, θα δώσει ο Δικαστής Α. Κούρρης.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Η έφεση στρέφεται εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, με την οποία απορρίφθηκε η αγωγή του εφεσείοντα-ενάγοντα, εναντίον του εφεσίβλητου-εναγομένου, με την οποία ζητούσε αποζημιώσεις για την αμέλεια του εφεσίβλητου-εναγομένου, που οδηγούσε το όχημα JT998, το οποίο ενεπλάκη σε δυστύχημα στις 4/4/85, με την μοτοσυκλέττα με αριθμό εγγραφής C280 που οδηγούσε ο εφεσείοντας-ενάγοντας, στη διασταύρωση των οδών Βαλέστα και Πεντελικού, με την οδό Αχιλλέως και Λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου στον Άγιο Δομέτιο, ως αποτέλεσμα του οποίου ο εφεσείοντας-ενάγοντας υπέστη σωματικές βλάβες.

10

15

Στις 4/4/85 το πρωί, ενώ ο εφεσείοντας οδηγούσε τη μοτοσυκλέττα του με αριθμό εγγραφής C280 στην οδό Αχιλλέως προς τη Λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου, στον Άγιο Δομέτιο, ενεπλάκη σε δυστύχημα με το αυτοκίνητο του εφεσίβλητου, με αριθμό εγγραφής JT998, που οδηγείτο από την οδό Βαλέστα προς την οδό Πεντελικού. Το δυστύχημα έγινε στη διασταύρωση των πιο πάνω δρόμων. Από το δυστύχημα τραυματίστηκε ο εφεσείοντας και με την αγωγή του ζητούσε γενικές και ειδικές αποζημιώσεις.

20

25

Αμέσως μετά το δυστύχημα, ο Μ.Ε. 1, Αστυφύλακας Χριστοδούλου, επισκέφθηκε τη σκηνή. Τα οχήματα ήταν στις τελικές τους θέσεις και στη σκηνή ήταν παρών μόνο ο εφεσίβλητος. Πήρε διάφορα μέτρα και ετοίμασε σχέδιο (Τεκμήριο 1). Το σημείο συγκρούσεως "X" του το υπέδειξε ο εφεσίβλητος και στις 10/4/85 ο εφεσείοντας έλαβε γνώση του σχεδίου από το μάρτυρα και συμφώνησε με αυτό.

30

Η διασταύρωση από την πλευρά του εφεσείοντα, δηλαδή κατά μήκος της οδού Αχιλλέως, ελέγχεται με πινακίδα "Στοπ" και άσπρη γραμμή. Ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης, το αυτοκίνητο υπέστη ζη-

35

5 μές στο μπροστινό μέρος, ενώ η μοτοσυκλέττα σχεδόν στη μέση, όπου είναι το νεπεόζιτο της βενζίνης. Η ορατότητα από την άσπρη γραμμή της οδού Αχιλλέως προς την Βαλέστα, αριστερά, και προς την οδό Πεντελικού στα δεξιά, είναι περίπου 500 μέτρα. Από την πινακίδα “Στοπ” η ορατότητα περιορίζεται στο μέσο περίπου της πιο πάνω απόστασης.

10 Η εκδοχή του εφεσείοντα είναι ότι σταμάτησε στο σημείο “Στοπ”, κοίταξε δεξιά και αριστερά, δεν υπήρχαν οχήματα, προχώρησε και όταν βρισκόταν στο μέσο της διασταύρωσης, κοίταξε αριστερά και αντιλήφθηκε το αυτοκίνητο που ήταν 60 μέτρα περίπου μακριά και ταξίδευε με μεγάλη ταχύτητα. Του κτύπησε στο μέσο της μοτοσυκλέττας με αποτέλεσμα να πέσει και να τραυματιστεί στη φτέρνα. Ισχυρίστηκε ότι στο “στοπ” σταμάτησε για 5 λεπτά και ότι από το σημείο εκείνο δεν είχε ορατότητα προς τα αριστερά, μέχρι 15 που εισήλθε στο μέσο του δρόμου. Ισχυρίστηκε ότι δεν κατόρθωσε να πάρει αποτρεπτικά μέτρα.

20 Ο εφεσίβλητος είπε ότι πριν από τη διασταύρωση, σε απόσταση 70-80 μέτρων περίπου, σταμάτησε για να κατέβη το παιδί του στο σχολείο. Πλησιάζοντας τη διασταύρωση και ενώ βρισκόταν 15-20 πόδια περίπου από το σημείο συγκρούσεως και με ταχύτητα γύρω στα 20 μ.α.ω., αντιλήφθηκε τον εφεσείοντα να εισέρχεται στη διασταύρωση. Προσπάθησε να σταματήσει χρησιμοποιώντας τα φρένα, αλλά η προσπάθειά του απέβη άκαρπη λόγω της μικρής απόστασης. Επίσης, είπε ότι είδε τον εφεσείοντα για πρώτη φορά πλησίον της άσπρης γραμμής του “Στοπ” και ότι μπήκε στη διασταύρωση χωρίς να σταματήσει. Μετά τη σύγκρουση το αυτοκίνητο προχώρησε και σταμάτησε σε παρακείμενο οικόπεδο. Στην αντεξέτασή του είπε ότι είχε ορατότητα εντός της Αχιλλέως από απόσταση 60 περίπου μέτρων.

30 Ο πρωτόδικος Δικαστής, αφού αξιολόγησε τη μαρτυρία των μαρτύρων που κατέθεσαν ενώπιόν του, αποδέχτηκε τη μαρτυρία του εφεσίβλητου και απέρριψε τη μαρτυρία του εφεσείοντα ότι προτού εισέλθει στη διασταύρωση σταμάτησε στη συμβολή των δρόμων.

35 Το σχετικό απόσπασμα της πρωτόδικης απόφασης, αναφέρει τα εξής:

“Αφού αξιολόγησα την ολότητα της μαρτυρίας, με υπόβαθρο την πραγματική, που αποτελεί και την πιο αξιόπιστη, προτιμώ την εκδοχή του εναγόμενου η οποία συμφωνά με την πραγματική μαρτυρία. Δέχομαι ότι ο ενάγοντας ενώ οδηγούσε από πάρο-

δο η οποία ήταν σηματοδοτημένη, τόσο με πινακίδα στοπ, όσο και με άσπρη γραμμή, παρόλειψε να σταματήσει προτού εισέλθει στον κύριο δρόμο και να τον ελέγξει. Εάν ενεργούσε με αυτό τον τρόπο θα έβλεπε τον εναγόμενο από μεγάλη απόσταση, καθότι είχε απρόσκοπτη ορατότητα. Η κύρια αιτία του δυστυχήματος ήταν ο ενάγοντας γιατί, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία, ο οδηγός που εισέρχεται στον κύριο δρόμο έχει καθήκον να βεβαιωθεί ότι είναι ασφαλές να διασταυρώσει. Πιστεύω ότι σαν άτομο που χρησιμοποιούσε το δρόμο με αυτή την ιδιότητα, δεν επέδειξε την πρέπουσα συμπεριφορά, όπως επεβόλλετο υπό τις περιστάσεις.

Αποδεχόμενος την εκδοχή του εναγόμενου βρίσκω ότι τα περιθώρια που του προσφέρονταν για τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων ήταν περιορισμένα. Η πρώτη του ενέργεια ήταν να εφαρμόσει τα φρένα του. Δυστυχώς τούτο δεν απέτρεψε το δυστύχημα, λόγω της μικρής απόστασης που τον χώριζε από τον ενάγοντα. Η θέση του ότι ο ενάγοντας διασταύρωσε όταν βρισκετο σε μικρή απόσταση από αυτόν, ενισχύεται από το μήκος των ιχνών τροχολέδησης που κατάγραψε το αυτοκίνητό του.”

Οι λόγοι εφέσεως που προβάλλει ο εφεσεύοντας στην έφεσή του, στρέφονται εναντίον των ευρημάτων αξιοπιστίας των μαρτύρων από το πρωτόδικο Δικαστήριο και ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα και/ή αυθαίρετα και/ή αντίθετα από την πραγματική μαρτυρία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο εφεσεύοντας κατά τον ουσιώδη χρόνο δεν οδηγούσε με επιμέλεια. Διαζευκτικά ισχυρίζεται ότι ο εφεσίβλητος θα έπρεπε να βρεθεί υπεύθυνος πέραν του 20% για το υπό κρίση ατύχημα.

Αναφορικά με τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστή που βασίζονται στην αξιοπιστία μαρτύρων, είναι καθιερωμένη αρχή ότι η αξιολόγηση ενός μάρτυρα αν είναι αξιόπιστος ή όχι, είναι καθαρά θέμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και κατά κανόνα το Εφετείο σπάνια επεμβαίνει στο να αποφασίσει περί της αξιοπιστίας ενός μάρτυρα (Βλέπε, μεταξύ άλλων, *Μόδεστος Πίτσιλλος ν. Δημητράκη Ευγενίου*, (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 691, *Papadopoulos v. Stavrou* (1982) 1 C.L.R. 321, *Fournides v. Republic* (1986) 2 C.L.R. 73 και *Pсарs and Another v. Republic* (1987) 2 C.L.R. 132).

Εφαρμόζοντας την πιο πάνω αρχή στην παρούσα υπόθεση, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τίποτε δε δικαιολογεί την επέμβαση μας στα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων που είχε ενώπιόν του. Το πρωτόδικο Δι-

καστήριο έδωσε πειστικούς λόγους για την προτίμηση της μαρτυρίας των συγκεκριμένων μαρτύρων και ο ισχυρισμός του εφεσεϊόντα ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν αξιολόγησε ορθά τη μαρτυρία, δεν ευσταθεί.

- 5 Ο συνήγορος του εφεσεϊόντα εισηγήθηκε ότι ο εφεσίβλητος δεν είδε καθόλου τον εφεσεϊόντα, ούτε και κοίταξε δεξιά στην πάροδο για να βεβαιωθεί ότι δεν υπήρχαν οχήματα.

- 10 Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί σε σωρεία αποφάσεων του Εφετείου, ένας οδηγός που ταξιδεύει σε κύριο δρόμο, δεν αναμένεται να προβλέπει ότι, άλλος οδηγός που χρησιμοποιεί το δρόμο, θα προβάλει από πάροδο, χωρίς πρώτα να σταματήσει, για να βεβαιωθεί ότι είναι ασφαλής μια τέτοια ενέργεια, εκτός εάν υπάρχει κάποια ένδειξη που να τον θέσει σε επιφυλακή ότι μπορεί ο εισερχόμενος να μην σταματήσει [Βλέπε, μεταξύ άλλων, *Varnakides v. Papamichael and Another* (1970) 1 C.L.R. 367].

- 20 Ενόψει των πιο πάνω, συμφωνούμε με τον πρωτόδικο Δικαστή ότι ο εφεσίβλητος δεν υπέχει καμιά ευθύνη για το ατύχημα, γιατί έλαβε όλα τα επιβαλλόμενα μέτρα, σαν ένας λογικός οδηγός, να το αποφύγει, και ότι το υπό κρίση ατύχημα οφειλόταν στην αποκλειστική αμέλεια του εφεσεϊόντα που παρέλειψε να σταματήσει προτού εισέλθει στον κύριο δρόμο και να ελέγξει κατά πόσο ήταν ασφαλές να διασταυρώσει.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η έφεση απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος του εφεσεϊόντα.

25

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.